

Univerzita volného času ALMANACH

**literárních a výtvarných prací absolventů
kurz Tvůrčího psaní a Kresba I a II**

jarní semestr 2023

fejeton

KREČČÍ BALET

Hana Olivová

Jistě si vzpomínáte, jak jste v dětství lezli do každé krabice a pak vykukovali a hráli na divadlo. Nebo jste se schovali pod lavór a dělali, že sám leze. Nebo jste ukořistili starý rám obrazu a fotili se na známku.

Nám se také jednou povedl parádní úlovek. Jeden známý přinesl tatínkovi starou televizi. A jestli prý nepůjde spravit, tak ať si ji vezme na součástky a zbytek vyhodí. To byla příležitost. Tatínek ji pečlivě přeměřil a poté rozebral. Zbyla pouze venkovní krabice s kulatým otvorem zepředu. „To je ale rároh, vyhodíme to.“ Dlouho jsme nečekali a hned ji zabavili.

Na stoleček do pozadí jsme postavili vázičku s jakýmsi šáším, co zrovna rostlo, tak jak to tehdy bylo obvyklé. „Vážení diváci, v dnešním díle nastavíme zrcadlo primáři Sovovi, který bude mít problémy s tou..., no s tou novou doktorkou,“ představil 5. díl Nemocnice na kraji města Alexandr Hemala. Následovala krátká ukázka a znělka, tu jsme notovali všichni, nejenom ten, co byl na place.

Sledování přerušila přestávka – Koťátka. To jsme se rvali, kdo půjde další. Uvedli jsme několik pořadů a pokračovali zprávami. Do toho se vložil tatínek: „Pole byla letos oseta značně brzy.“ Následovaly Branky, body, vteřiny a: „Teplota, tlak, rosný bod...“ zprávy o počasí.

Smáli jsme se, až jsme padali ze židlí pod obrazovku. Vejce se uklonilo a dověděli jsme se, že nejlépe pere mýdlo s jelenem. Samozřejmě, že večere vaří Vitana. Přeladili jsme pár programů – lidí, a když už nikoho nic nenapadlo, vysílání ukončil svým pištěním monoskop.

Tak proběhlo několik večerů (monoskop pištěl i ráno, když se šlo do školy), až nás krabice omrzela. Jednoho dne zmizela. Doptávali jsme se rodičů, kde je. A prý že teď bude mít v jiné rodině vysílání nějaký papoušek a možná taky křečci balet.

básnička

BÁSEŇ O JARU

Ema Salajková

Když slunce zasvítí,
na louce roste kvítí.

Vůně, jež smysly vábí,
že ve světle vlaje léto babí.

Na té louce motýlek lítá,
na té louce žena se zmítá.

Je krásná, je milá,
dostala o čem kdy snila.

Je krásná, je milá,
o mužích vždy snila.

Držela je za ruku,
kukačka zpívala kukuku...

Tím jarním létem promlouvá,
životem ladně proplovává.

dopis do budoucnosti

DOBA VŮBEC LIDEM NEPŘEJE

David Adámek

Ahoj.

V době, kdy si budeš číst tyto řádky, budu asi již na místech, o kterých si mohu dělat dosud jen představy. V tuto chvíli se prozatím mohu pokochat pohledem na hodiny, přičemž mne hřeje dojem, že mám mládí, zdraví a čas.

Je zvláštní pomyslet si, že skok mezi mnou a tebou je tak výrazný. Mezitím jsem se musel jistě mnohého vzdát, ale k tomu v mé přítomnosti prozatím často nedocházelo. Musel ses již něčeho ve svém životě vzdát a potřebovalo to čas? Zanedlouho se moje rodina stěhuje pryč do nedaleké vsi. Budu se muset vzdát pokoje, kde jsem strávil většinu života. Budeme bydlet v rodinném domě. Ta myšlenka, že se onen moment blíží, mi kroutí střevy, neboť to budu mít k místům, které mám rád, daleko.

Možná si jeden myslí, že by člověku spíše chyběl někdo blízký. Ne, nežiji život, který kvete lidskými vztahy. Doba vůbec lidem nepřeje. Snad se v budoucnosti časy změnily. Už teď se dočítám o zvláštních snech a vymoženostech, které by mohly být snad brzo vypuštěny mezi nás. Zajímalo by mne, zdali žiješ tak, jako se o tom dnes dá přečíst jen v knížce. Zdali člověk smí věřit tomu, že i když se tvou nadějí stává modla oplácaná z bláta, do kterého se nejen ty, ale i lidé kolem tebe potápí, tak vše má svůj dobrý konec. Ať už to v budoucnosti dopadlo jakkoli, jediné, co mohu dělat, je věnovat se tomu, co ke mně přijde v době dnešní.

A čemu se teď věnuji? Právě začíná jaro, otepluje se, a tak si rád vyjedu na zahradu. Tam máme boudu, několik keřů, zakryté oplocení a je to krásná oáza pro toho, kdo touží po nejlepším soukromí na světě v tichu a bezpečí. Tam už se dělo věcí a spousta magických nocí. Smutní mě to, že právě zanedlouho to na tuto zahradu z domu nebude cesta na minut deset, ale šedesát. Trápí mě to, ale snad mě to netrápilo příliš dlouho.

V době, kdy tyto řádky čteš, má zahrada už asi dávno není a já taky ne. Jistě to s ní bylo i nadále do konce mého života krásné. Mnoho jsem se s ní napracoval, rád jsem mezi keři sedával až do setmění. Doufám, že i ty máš něco, co ti přináší kousek radosti, ať už je to věc, dovednost, nebo člověk. I ten kousek stačí. Nic nesmyje naše mráčky na sto procent.

Je na čase, abych tento kanál uzavřel. Přeji ti, ať si jsi vědom vždy toho, jak se cítíš a co ti dělá dobře. Nezapomeň, že jsem vždy s tebou.

ITÁLIE, MOJE SRDCOVKA

Jana Kordulová

Chtěla bych vám trochu přiblížit místo, kam se ráda vracím a kde jsem během uplynulých třiatřiceti let strávila několik hezkých dovolených. Jsou to pro mě také místa nostalgická, neboť tady poprvé jsem prožila dovolenou po revoluci. V zemi zakázané, a ještě k tomu v přímořských místech.

Jde o oblast v provincii Benátsko, nedaleko města Caorle, konkrétně kemp San-Francesco u Jaderského moře.

Zpočátku bylo ubytování skromné, ve stanech. Závistivě jsme přihlíželi na ubytování italských, německých a holandských turistů. V bungalovech a karavanech, hlavně zvenku do detailu vyšperkovaných. I my jsme ale časem prošli vývojem. Dostatečným zadostiučněním byly dřevěné chatičky.

Kemp byl od samého počátku, po všech stránkách skvěle vybaven. Čistý, dobře zásobený, bezpečný. Děti tu našly nespočet vyžití, od bazénů, tobogánů, animačních středisek, pohybových a zábavných center, až po herny a diskotéky.

Pláže byly čisté, nabízely možnost sportovního vyžití a nablízku i skvělou pizzerii. Pozvání na dobrou italskou pizzu s dobrým drinkem a zmrzlinou byly nasnadě, ochota veškerého personálu samozřejmostí.

Pokud se v podvečer vydáte na procházku po pláži, jedním směrem přijdete do útulného malého letoviska Duna Verde, kde najdete obchůdky všeho druhu, děti si užijí na historických kolotočích. Opačný směr pláže vede o trochu dál, k vzdálenějšímu, menšímu městečku Caorle. Byla jsem

tam pokaždé. Vždy tam objevíte něco nového,

co vás zaujme a potěší. Kostelíčky a kamenné uličky vybízí k romantickým vycházkám, procházka po hrázi při západu slunce nemá chybu. Večerní, místní pouliční hudba občas přiměje i netančící k neplánovanému tanečku.

Pokud by vám toto nestačilo, není problém udělat si výlet do asi 60 km vzdálených Benátek, které jsou lákadlem milionů turistů. Určitě i tady si najdete spoustu zážitků. Jako já několikrát. Ale to už je jiné místo, které stojí za návštěvu.

Z Itálie se mi pokaždé odjíždí těžce a pokaždé si říkám: „Snad to není naposledy.“

rozhovor (fiktivní)

Král hororu Stephen King – Rád své čtenáře překvapuji

Alžběta Poláčková

Podle jeho knih se točí filmy, na které nelze zapomenout. *Miseri nesmí zemřít*, dlouho očekávané *To* a mnoho dalších. Méně se však ví, jak vlastně dospěl spisovatel Stephen King k psaní hororů.

Co vás vedlo k tomu, že jste začal psát právě horory? A co jste vy sám četl jako dítě?

Už jako dítě jsem miloval hororové komiksy a filmy. Příběhy jsem prožíval intenzivně s postavami. Vždycky jsem se do jedné z nich živě převtěloval.

Kdy jste začal psát?

Byl jsem plný zážitků z komiksů, hrůzostrašných filmů a také povídek od Jacka Londona. On nenapsal jen *Bílý Tesák*, který četli snad všichni. Psal také děsivé příběhy o zvířatech. Zhruba v šesti letech začaly mé první pokusy s psaním, ale nebylo to mé vlastní, jen doplněné postavy a situace z mých nejoblíbenějších komiksů.

Podporoval vás někdo z rodiny?

Vzpomínám si, že matka byla z mého dětského psaní úplně vedle. Nemohla uvěřit, že její dítě může být tak šikovné. Z jejích pochval jsem byl v sedmém nebi. Ano, matka na mě byla velmi pyšná a podporovala mě.

Co jste napsal prvně vlastního? Něco strašidelného?

Ne, ne, byla to povídka o čtyřech zvířátkách. Jezdili v autě a pomáhali malým dětem.

Bylo mi 8 let. Zřejmě jsem chtěl, aby mi také někdo takto pomáhal.

Další povídky byly podobné?

Ano, byly ještě čtyři. Matka s nimi pyšně obcházela veškeré příbuzenstvo a každý mi za ně poslal čtvrtáček. Okamžitě jsem peníze utíkal proměnit za nové komiksy.

Měl jste nějaké sourozence?

Měl jsem staršího bratra. Zatahoval mě do všech svých průšvihů a nebylo jich málo.

Stále dělal nějaké pokusy, docela i nebezpečné. Hlavně pro mě. Jednou při nich vyletěla elektřina v celé čtvrti. My se dívali, jak se to spravuje a bratr kroutil hlavou, jak to mohl někdo udělat. Měl jsem tehdy strašný strach, že na nás přijdou. Ale měl jsem ho rád, protože mi nosil komiksy a tajně mě bral do kina na horory.

Kdy vám skutečně vyšla povídka?

Tak ta se objevila v hororovém časopisu pod názvem *V polosvětě hrůzy*. Ovšem otiskl to můj starší kamarád. Nebylo to nic moc, ale nenároční čtenáři vyžadovali pokračování.

První bestseller vám také otiskl někdo známý?

Prvním bestsellerem bych se moc nechlubil. Asi třikrát jsem viděl film *Jáma a kyvadlo*, a ten se mi tak líbil, že mě napadlo přepsat ho do knihy. Čtyřicet vytisknutých kopií šlo mezi spolužáky na dračku. Za dvě hodiny bylo prodáno. Samo sebou jsem neměl ani tušení, že bylo porušeno autorské právo, málem mě vyhodili ze střední školy. Peníze byly bohužel spolužákům vráceny do posledního haléře.

Později jste byl s bestsellery úspěšnější. Prozradíte nám, kde berete inspiraci? Zejména u těch hororů?

Odjakživa jsem měl rád tmu, temné kouty, neskutečné postavy, zvířata se špatnou pověstí a neobvyklé situace. Vidím v tom nekonečnou svobodu, můžu popustit uzdu své fantazii. Rád také překvapuji čtenáře něčím, čemu by normálně nevěřili, že je to vůbec možné. Sám jsem někdy překvapen, kam až se postava a situace dostanou.

Začátky spisovatelů bývají těžké, věřil jste, že nakonec uspějete?

Když mi bylo 14 let, začal jsem pravidelně posílat své výtvary do různých časopisů.

Většinou odpověď zněla: „Je to dobré, ale nám se to nehodí. Máte talent, zkuste to zas.“ Tak jsem to zkoušel. Zas a zas.

Kdy jste konečně uspěl?

Během dalších deseti let mi vyšlo několik románů a také mi koupili povídku *Noc tygra*. To jsem si začal hodně věřit a psal a psal. Něco z toho bylo dobré. Ne všechno, samozřejmě. Ale už jsem byl definitivně „spisovatel“. Bylo jasné, že se tím užívím.

Je něco, co by vás od psaní odradilo?

To, že by mě lidé nečetli. Jinak nic. Psaní mě odjakživa strašně bavilo. Když se ponořím do příběhu, ocitnu se v jiném světě, postavy se mi jedna po druhé vynořují, situace se vyvíjí a já... já jsem příšerně šťastný.

To by si přál jistě každý spisovatel. Jste šťastný muž, pane Kingu. Děkujeme za rozhovor a budeme se těšit na další knihy.

POZDRAV Z ROKU 2023

Jitka Zřídkaveselá

Tobě můj pra...pra...potomku...

Můj drahý, neznámý pra...pra...potomku...

Nevím, jsi-li muž či žena, prý v budoucnosti čeká lidstvo bezpohlavní populace.

Neznám tvoje jméno, sexuální orientaci, která je již nyní hodně rozmanitá a pro starší ročníky nepochopitelná. Neznám tvoje povolání, kterým se živíš, možné je i to, že nepracuješ a technologie je tak vyvinutá, že za lidstvo pracují stroje a umělá inteligence.

Ale jak bys trávil čas? V dnešní době, v roce 2023, se spousta času věnuje právě práci. Lidé jsou uhnání, jen málokdo se umí zastavit, stále se ženou za tzv. lepší budoucností, ale opak je pravdou. Huntují si svoje těla, tím vznikají nové nemoci pohybového i neurologického ústrojí, přejídají se a jí nezdravou stravu s různými konzervanty, náhražkami a dochucovadly. Všude samá chemie. K dostání jsou i tzv. Bio potraviny, cenově však dostupné jen pro část populace. Vše se točí kolem majetnosti člověka, životní úrovně, relaxace, vzdělání, bydlení, stravy a zdraví. Vše se točí podle toho, na co člověk má. Jsou obrovské rozdíly ve vlastnictví člověka. Říká se tomu „sociální zařazení“.

Stále je nás však dost, kteří si to uvědomují a předávají tradice a hodnoty lidského bytí dál. Dbají o blaho svoje, planety i dalšího pokolení.

Sto let je velice dlouhá doba, ale ve srovnání se stářím země je to jen špetka času.

ZEMĚ je jednou z planet sluneční soustavy. Je také označována jako MODRÁ PLANETA nebo též ZEMĚKOULE, a to z důvodu, že z vesmíru jde vidět jako modrá koule. Stáří planety, na které nyní žije asi osm miliard obyvatel různých typů, etnik, národností, náboženství či víry, je obrovské. Populace stárne, lidé se dožívají daleko vyššího věku než před padesáti lety. Farmaceutický průmysl má vysokou úroveň, ale i přesto vznikají nové, záhadné nemoci. Co chvíli se někde válčí, důvodem nepokojů je buď rozdílná víra nebo touha po moci.

Někde vládne blahobyť, jinde hlad, to záleží, na jakém kontinentu se člověk narodil a kde žije. Já měla štěstí. Narodila jsem se v Euroasii, přímo v Evropě, v malém státu Česká republika. Je to malá země, která zažila dvě světové války a spoustu jiných nepokojů, přesto jeden čas vzkvétala a lidé se zde měli celkem fajn.

Nespokojenost je dalším neduhem lidstva, tak jako skromnost. Holt, patří to k člověku od pradávna. Možná tato slova a jejich význam vůbec neznáš. Ó, jak bych si to přála.

Příroda je stále krásná, i když se mění klimatické podmínky a jde to znát. Stále se s tím lidstvo pere a umí vyrovnat.

„Co však bude?“ Tuto otázku si pokládám zrovna nyní i já. Zajímalo by mě, milý pra...pra...potomku, jestli se lidstvo probudilo a začalo si vážit života. Života na naší matičce, planetě ZEMI.

„Nebo žiješ někde jinde?“ Možnosti jsou výhledově možné již nyní. Koneckonců ZEMĚ byla před 4,54 miliardy let také ohnivým peklem.

Stále je tu flóra i fauna. Dost pro život téměř nás všech. Předpokládá se, že v roce

2 100 bude na planetě až 11 miliard obyvatel. To už planeta údajně neuživí. Hlavním důvodem bude zřejmě nedostatek vody. Ta je životem pro život na Zemi.

Člověk se stále rozvíjí, ale je to na úkor naší planety, která pláče. Málokdo však její pláč vnímá.

Milý pra...pra... potomku, myslím na tebe a jsem šťastná, protože vím, že se lidstvo včas probudilo a uzdravilo samo sebe, a tím pádem i MODROU PLANETU.

Není krásnějšího místa ve vesmíru, aspoň takové nyní neznáme. Vše je v počátku. Možná někde sídlí jiná civilizace, jako jsme my. Stále se o tom mluví.

Jsem vděčná za život, který jsem zde prožila.

PRACOVNÍ KOCOVINA

Kristýna Silná

S mými kolegy to je občas těžké. Veletrh v Ostravě je toho důkazem.

Brzké pondělní vstávání jsem zvládla jako jediná. Zbyňka, se kterým jsme společně měli absolvovat cestu autem, jsem musela budit. Zaspal. Stejně jako osazenstvo druhého auta. Dali jsme si sraz na benzince, kde jsme dali společné ranní kafe. „Fuj“, otřese se jeden z šéfů, když si lokne z kelímku. Káva byla otřesná, což jsme se shodli všichni.

Po lehkém tlachání jsme nasedli zpátky do aut a jeli dál. Za nějakou dobu jsme složili kufry na apartmánu a já se nemohla dočkat večera, až se naložím do obrovské vany, která byla součástí mého pokoje. Byli jsme vystavující, tudíž jsme každý den strávili devět hodin ve stánku a nabízeli návštěvníkům naše služby. „Ach jo.“ Bylo to únavné. A tak jsme si po dlouhém dnu otevřeli láhev dobrého vína. „Co bychom to byli za Moraváky, když bychom si sebou žádné nevzali, že jo.“ Po tom, co jsme sáhli na dno, jsme se rozhodli jít na večeři. Do restaurace, kde jsme trávili každý večer. Dali jsme si výbornou večeři, nějaký drink a vrátili se zpátky na ubytování, kde jsme pokračovali další lahví. „Kéž by byla pouze jedna.“

V úterý jsme čekali důležitou návštěvu. Ředitele firmy, se kterou úzce spolupracujeme. „Kdyby jen chudák věděl, co ho čeká.“ Bylo okolo čtvrté odpoledne a u nás ve stánku se tlučelo skleničkami na víno. Tenhle ředitel ví, co dělá. Dopředu si rozmýšlí každé slovo a větu, kterou řekne. Bohužel, k jeho smůle, byl jeden z mých šéfů jako načasovaná bomba. Nikdo neví, kdy bouchne a začne rýpat. A že po pár sklenicích to jelo samo. Snažili jsme ho brzdít. Bez úspěchu. Ale uzavřeli jsme skvělý obchod. Nejspíš to bylo tím, že se už nějakou dobu znají, a tak se jeho kecy nenechá rozhodit.

Středa. Za mě nejlepší den z celé výstavy. Náš technik měl přednášku o chytré krabičce, kterou jsme vymysleli, a po ní cestoval zpátky domů. Jeho žena to doma nezvládá. „Podpantofláku!“ zasměju se mu, na což pouze rozhodí rukama.

A také dnes jsme čekali návštěvu. Byla to stejná firma jako den předtím, ale byl to „pouze“ obchodní ředitel pro Česko. Líbil se mi. Pohledný mladík, který si nenechá nic líbit. Na rozdíl od jeho šéfa oponoval zpátky. Bylo na něm něco, co dostane každou do kolen. Včetně mě. Je dobré zmínit, že urýpaný šéf už si na stánku nedal jen sklenku vína, ale jak on sám říká: „hruštičku, která mu vyrostla na zahradě.“ A ten večer přebíral štafetu opilce.

Po opět výborné večeři jsem se rozhodla jít na apartmán do vany. Ale tenhle večer jsem nebyla sama. Zatímco já a Honza, tak se jmenovala naše návštěva, jsme se vydali na pokoj, zbytek osazenstva putoval na Stodolní. Zapadli do jednoho z mnoha barů, kde pokračovali v pití. Po nějaké chvilce se urýpaný a opilý šéf rozhodl jít spát. K jeho smůle se ztratil. Ve dvě hodiny ráno. V Ostravě, kde to nezná. Zapnul si navigaci, ale jeho telefon se vybil. „Sakra,“ zamumlá si opile. Někou dobu brouzдал po uličkách a když už ztrácel naději, uviděl naše spoluobčany tmavší pleti, kterých se zeptal na cestu. Po chvíli se konečně dostal do postele.

Ve čtvrtek byl poslední den. Bylo to pro nás všechny nejhorší ráno. Kocovina byla neúprosná. Seděli jsme na výstavišti a chtěli umřít. Samozřejmě, než jsme si dali „vyprošťovák“. Ne nadarmo se říká: „čím ses pokazil, tím se naprav“. Zatímco kluci pokračovali v pití, já na sebe vzala roli řidiče, abychom se nějak dostali domů. Než jsme odjížděli, byla jsem totiž jediná střízlivá. Takže jsem absolvovala cestu domů ze čtyřmi opilými kolegy. „Byl to dobrý výlet,“ konstatuji v pátek na kanceláři.

„Ještě, aby se ti nelíbil, když si dávala kurzy plavání,“ smějí se zpátky a dobírají si můj středeční večer.

„Aspoň jsem se neztratila,“ mrknu na rýpance. Dodnes všichni na celý týden vzpomínáme a pokaždé si nemůžeme odpustit nějaké ty poznámky.

povídka

NESPLNĚNÝ SEN

Michal Oliva

„Nikdy neříkej nikdy,“ se říká. Prý. Ani dnes ráno to na zázrak nevypadá. Budík jen přerušil beztak už neklidnou noc a tělo je stejně rozlámané, jako když předchozího večera uléhalo.

„Ještě chvilku“, zní v hlavě myšlenka, která pravidelně odkládá neodvratný okamžik, kdy proti své vůli přece jen odhodí peřinu, přetočí schoulené tělo o devadesát stupňů a položí nohy na zem.

Pokojem se nese staromódní zvuk budíku. Myšlenky tikají s ním.

„Tak dobře. Nádech... výdech.... Ted'!“

První krok je vždy nejtěžší. Občas se stane, podobně jako dnes, že to nestačí. Tělo doputovalo do pozice dvě, což znamená, že nohy jsou chodidly na zemi, záda unaveně ohnuté v mírném předklonu a lokty opřené o kolena.

Problém je v hlavě. Příliš mnoho myšlenek naráz v jednom zmateném chumlu, který se jen pomalu rozmotává a odděluje zbytky útržkovitých snů od reálných vzpomínek.

Jen tak mimochodem se dívá na ruce.

„Jako zrcadlo“, říká si.

Sleduje dlaně. Často přitahují pozornost, vzhledem k velikosti a netypické míře deformace. Takřka polovina prstů je ohnutá v kloubech, prsténíček pravé ruky víc. Po zlomenině. Mezi mozoly vystupují obrazy domů a zahrad. Ještě stále to nepůsobí reálně. Ani po letech.

I lidé jsou ze snů. Spousta tváří, které prošly ty domy.

A stromy! Krásné a velké. Jabloně, švestky, hrušně, meruňky. „Mají větve jako ty prsty“.

Tentokrát přerušuje myšlenky budík nastavený v mobilu. Zvedá se takřka násilím. Dříve, než hlava opět přechytračí tělo a putuje ke koupelně. Uvědomuje si, jak tu všechno září novotou. Všechno je čisté... a snad i krásné.

Při pohledu do zrcadla se snaží nevnímat kruhy pod očima.

„Spánek a odpočinek“. Moudro, z kterého má už skoro díru v hlavě.

„Jasně, myšlenka je vždy dokonalá. Teoreticky“.

Mechanicky si čistí zuby. Kartáček přežil svoji životnost několikrát. Štětiny už delší dobu připomínají vypelchaného divočáka, uloženého na půdě mezi ostatními přebytečnými věcmi. V tomto nikdy důsledný nebyl. Co už teď. V tomhle věku!

Rychle se obleče do pracovního a jde se. Vlastně ještě zbývá vysunout rolety na střešních oknech. Mačká knoflíky na ovladači. Takové vymoženosti tu předtím nebyly.

Motorek na oknech začne bzučet, roleta pomalu vyjíždí k hřebenu střechy. Do místnosti se pomalu dere přirozené světlo. Ještě chvíli a uvidí špičky stromů na zahradě. Stromy má totiž zakořeněné v duši. Dnes ráno je ten pocit obzvlášť silný.

Roleta stále stoupá, už je prakticky nahoře. Dívá se dolů do zahrady. Mrká očima. Lesknou se. Po levé tváři se kutálí kapka. Setře ji dlaní. Hlava právě oddělila poslední obrazy z noci od reálných vzpomínek. Stále se dívá do zahrady na hromady přikryté plachtami a provizorně podepřené ploty.

Stromy tam nejsou. Tornádo si je vzalo se střechami domů. Zmizely stejně, jako zmizely některé domy... Zmizely stejně, jako lidé z těch domů. Jsou v kusech naskládáné na paletách vzadu, aby na ně nebylo vidět. Zůstaly snem. Nesplněným.

básnička

POPRVÉ

Eliška Bezuchová

Když jsem Tě poprvé uviděla,
skoro jsem z toho oněměla.
Zaujali mě nejvíc tvoje ručičky,
poprvé jsem viděla takové malé nehtíčky.

Chtěla jsi se mnou být moc,
nespala jsem ani jednu noc.
První úsměv, to byla síla,
vypadala jsi jako krásná víla.
Poprvé jsi udělala první krok,
a to Ti nebyl ještě ani jeden rok.

„Maminko“, když jsi poprvé řekla,
velká slza mi z tváře tekla.
Teď už běháš s dětmi sama,
vyrostla z Tebe malá dáma.
Když jsi s tátou sama, ptáš se, kde je máma.

V noci, když spíš, tak Tě sleduji,
říkám si, jak strašně Tě miluji.
V duchu si řeknu, jak už jsi veliká
... a poprvé si uvědomím,
jak ten život rychle utíká.

povídka

MŮJ UŠMUDLANÝ HRDINA

Marie Svejková

Projdu přes dvůr. Otevřu dveře do domu. „Co to je? Co je to za zápach? Fuj to smrdí!“ Uprostřed místnosti spatřím botičky mého malého rybáře. Jedna stojí, druhá leží. Z ležící vytéká divná tmavá tekutina. Štítivě беру botu do ruky. Už to vím! To je zdroj toho velkého zápachu. Smrdí to jak leklá ryba. Botička je plná řídkého bahna. S odporem odhazuji botu na zem. Cloumá se mnou zlost i zvědavost zároveň. „Co se tu stalo?“ Pohlédnu na schody. Jsou celé zamatlané od bahna. Jedna stopa za druhou se pomalu vinou až ke koupelně. Po cestě do ní mě pořád doprovází ten nesnesitelný zápach.

Dveře koupelny jsou pootevřené. Line se jimi rybí zápach. Rozčilená vběhnu dovnitř. Ve vaně sedí zkroušený, ušpiněný syn. Vidí, že se zlobím. Se slzami a vzlyky sděluje, že to musel udělat. Nechápatě na něho civím, vztek mě opouští. „Co se stalo?“ Není mu rozumět. Ale po chvíli jsem pochopila. Maličký rybníček, vlastně nádrž na vodu za kostelem, v těch velkých vedrech přišel o vodu. Zůstaly tam jen malé ostrůvky vody s rybami a plno bláta. Syn šel po škole s kamarády k rybníčku a tam zjistili, co se děje. Malí rybáři si přinesly kbelíky, a ryby, které uvízly ve skoro vyschlém rybníčku, přenášely do potoka, kde ještě byla voda. Nakonec můj vztek vystřídala hrdost, že mému synovi a jeho kamarádům nebyl osud rybiček lhostejný.

KVĚTÁK V HLAVĚ NEBO NA HLAVĚ?

Eliška Mezihoráková

Že je to podivná otázka? Po dvou letech zábavných biologických hodin se už ptám jediné na ni. Jen co zazvoní na hodinu, je každému ve třídě jasné, kdo se blíží. Jakmile milovaná profesorka ležérním krokem vstoupí, každý ztichne. V duchu se připravujíc na další hodinu s výborně naladěnou kantorkou, vytahujeme pracovní listy. Další ze skvělých nápadů, jenž nám má zpestřit výuku.

Po zdoluhavém hlášení chybějících, už všichni se zdravým rozumem předstírají, že neexistují. Nikdo nechce být tasen. Dobrovolně k tabuli se odváží jen ti nejstatečnější. A pokud už jejich počet klesne na nulu, vybere profesorka nějakého nebožáka. Za něj se pak modlí celá třída, neboť neříct vše přesně podle zápisu se rovná odjištění nálože s dynamitem.

Běda tomu, kdo se zasekne.

Když z nešťastníků vyždímá i poslední zbyteček duše, obrátí se opět ke všem. V té chvíli buď země lehká tomu, kdo si byť jen kýchne. Po pečlivé kontrole, zda každý vlastní svůj tištěný dokument, se konečně dostáváme k probírání. Podle přenádherných vlastnoručně dělaných prezentací společně vyplňujeme se srdcem vytvořený list. K němu profesorka naprosto z paměti přečte text na snímcích nebo zavelí k vytažení tužek na schémátka. A když už si člověk dovolí přerušit její naprosto secvičený výklad zvednutou rukou s dotazem, jako by škrtl zápalkou. Na dotyčného se ihned upře přívětivá tvář lemovaná draze udržovanými vlasy a malér je na světě.

Těžko věřit, že tahle klidná dáma s účesem nápadně připomínajícím bílou zeleninu už dávno neskončila v polévce. V hlavě se mi pak, nevím proč, zcela spontánně vynoří jediná myšlenka. „Nebud'te jako starý zatrpklý kvěťák“.

PANÍ MARIE - ZAŽILA JSEM TĚŽKÉ I KRÁSNÉ ČASY

Iveta Keňová

Jaké to je vyrůstat za války? Jak prožila své mládí? Co by vzkázala dnešní mladé generaci? To a mnohé další se můžete dozvědět v následujícím rozhovoru.

Paní Marie, povězte něco o svém dětství.

Narodila jsem se dva roky před začátkem druhé světové války, doma v Častkově. Tehdy se do porodnice nechodilo. Ani školka nebyla, ale byl „Žňový útulek“. Naši mě tam dali, ale já jsem tak moc plakala, že si zase pro mě přišli a už jsem tam víckrát nešla. Radši jsem s nima chodila do pola.

Jak jste prožívala nástup do školy?

Nechtěla jsem tam jít. Nikoho jsem tam neznala. To byla obecní škola, kam chodily do jedné třídy i o rok starší děti. Velice mě bavilo čtení. Už v první třídě jsem četla noviny. Učili jsme se německy a od čtvrté třídy ruštinu. Největší trápení mi dělalo psaní. Ze začátku jsme psali kamínkem na tabulky. Sešity jsme dostali až později. Nikdy jsem se nenaučila krasopis a moc mě to mrzelo. V té době řádila obrna, takže jsme si po příchodu do školy museli vykloktat hypermanganem. Nikdo z celého Častkova tu obrnu nedostal.

Jak jste vnímala probíhající válku?

V období protektorátu jsem chodila do školy. Němci chodili na kontrolu do domů, jestli nemá někdo schované obilí. Tehdy bylo na jednu domácnost omezené množství. Doma jsme měli dvojitý deskový strop a tam jsme měli to obilí schované. Chleba jsme si pekli doma v peci. Také si pamatuju, jak Američané bombardovali Německo a tehdy omylem shodili bomby i na Hodonín. Zahynulo při tom i civilní obyvatelstvo. A když letadla přelétala nad republikou, ozývaly se sirény a my jsme ten hukot letadel slyšeli. Ze školy nás pak pouštěli domů. Tak jsem vnímala válku.

Co následovalo po základní škole?

Měla jsem samé jedničky, takže mě vzali do gymnázia i bez přijímaček. Chtěla jsem jít na uměleckou průmyslovku, protože jsem ráda malovala. Ale jelikož jsem nebyla v pionýru a chodili jsme do kostela, tak mě nevzali. Když jsem byla v prvním roce gymnázia, umřel Stalin. Všichni jsme museli nastoupit na nádvoří a tvářit se smutně, i když jsme z toho měli radost.

O dva měsíce později umřel Gottwald, a to už se žádné formality nekonal.

Jak jste se seznámila se svým manželem?

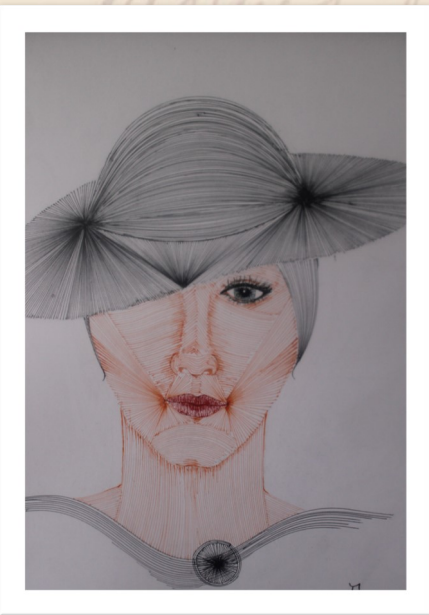
Spolupracovnice měla svátek, tak jsme po pracovní době nachystali pohoštění, na které jsme pozvali i zootechniky. Jeden z nich si tam pozval i svého kamaráda, se kterým jsem se seznámila.

Čím vás zaujal?

Tím, že se stejně jako já zajímal o astronomii. A také velice slušně vystupoval. Při pohledu na oblohu mi vyjmenoval několik souhvězdí. Můj tatínek byl amatérský hvězdář, sám si sestrojil dalekohled, kterým pozoroval hvězdy, takže jsem k tomu měla blízko.

Takže následovaly společné schůzky.

Ano. Chodili jsme spolu rok. Začali jsme na jaře v padesátém devátém a o rok později, v šedesátém roce jsme měli svatbu. Přestěhovali jsme se pak k jeho rodičům do Rohatce a začali stavět vlastní dům. Postupně se nám narodily dvě děti.

Máte nějakou humornou vzpomínku na toto období?

Děda moc humorný nebyl. On byl spíš vážný člověk. Protože nechtěl jít do JZD a veřejně projevoval nesouhlas s režimem, tak o něm všude psali, že je nepřítel socialismu. Když byly děti malé, chodil každý rok na tři měsíce na vojenské cvičení. Lezlo mu to na nervy, tak se domluvil s vrchním velitelem a přestal tam chodit. Za svůj život vystřídal několik zaměstnání. Po vyučení pracoval jako referent v zemědělském oboru. Potom šel na vojnu a jak se vrátil, tak nastoupil na státní statek v Napajedlech jako zootechnik. Taky se tam naučil jezdit na koni. Mimo pracovní dobu ještě vyučoval pracovní činnosti. Když mu bylo 34 let, přešel na český statistický úřad v Hodoníně a pracoval tam až do důchodu. V rámci práce byl dopisovatelem pro noviny Slovácko, kterým předával informace o statistice zemědělství v okrese Hodonín.

Jaké jsou vaše záliby, paní Marie?

Ruční práce, pletení, šití a zpívání. Chodila jsem do chrámového sboru a do cimbálky. Taky čtení, mám rozsáhlou knihovnu. A teď ve stáří televize a rozhlas.

Co vy a práce?

Jednou jsem se málem dostala do kriminalu. Podepsala jsem za skladníka doklad k inventuře, který byl napsaný na popud výrobního náměstka. Dojela si pro mě policie a vyšetřovali mě. Když mě vezli z výslechu, tak mi řekli, že nikdy za nikoho nesmím nic podepisovat. Naštěstí se mě zastal ředitel. Řekl jim, že jsem vzorná pracovnice a u výslechu vypovídali všichni shodně. Vyšetřování bylo zastaveno.

Je nějaká zkušenost, nějaké moudro, o které byste se ve svém krásném věku podělila s dnešní mladou generací?

Aby nepohrdali tím, co dobrého vytvořila starší generace. A při svém jednání se řídili i vlastním rozumem, a ne jenom mobilním telefonem a počítačem.

sestavení příběhu z náhodně zvolených slov

MOJA LÁSKA

Alica Muchová

"Som hladný ako **vlk**," ozval sa hlboký hlas do ticha.

Pretrela som si oči a pozrela na **hodiny**. Bolo dve päťnásť, vonku ešte tma. Izbu osvetľovalo staré horské **slnko**.

"Prečo si to nevypol?" ukázala som **nohou** na onen zdroj svetla. **Nepochopím**, ako som pri tom mohla zaspať.

"**Botou** som netrafil vypínač a celú dobu na mne ležíš, nechcel som ťa budiť," pokrčil nevinne ramenami. Ale zobudil.

Sadla som si do kresla, **kapesníkom** utrela zamazané **brýle**, nasadila, a v mobile začala hľadať donáškovú službu. **V Příbrami**. Teraz ráno. Koho to bol nápad, stráviť prvý spoločný víkend práve tam, kde to nepoznám? Môj, aha.

Po mesačnej známosti s pánom dokonalým som mala **viator** v hlave, chcela som si s ním užívať samotu, nezáležalo na cene ani podmienkach. Konečne som sa s niekým cítila ako kráľovná, nie ako obyčajná šedá **myš**.

Po výbornom jedle sme zo seba opäť strhali **šaty**. Na túto noc určite nikdy nezabudnem, mám z nej totiž desaťročnú pamiatku. Bez otca. Ale je to moja **Láska**.

Absolventi kurzu Tvůrčího psaní konaného v rámci Univerzity volného času 1. pololetí 2023 pod vedením lektorky Alexandry Stuškové, Dis.

28.4. - 12.5.
Minigalerie
Amatér

Kresba

VÝSTAVA

prací účastníků kurzu Kresby
pořádaného v rámci Univerzity
volného času pod vedením

MGR. DANIELY SATKEOVÉ

městská knihovna
hodonín

Almanach prací absolventů kurzu Tvůrčí psaní a Kresba I a II pořádané v rámci Univerzity volného času
v Městské knihovně Hodonín. Jarní semestr 2023.

Kurz Tvůrčího psaní pod vedením lektorky Alexandry Stuškové, Dis.

Kurz Kresba I a II pod vedením lektorky Mgr. Daniely Satkeové

Fotografie: Městská knihovna Hodonín

Vydala: Městská knihovna Hodonín, květen 2023

městská knihovna
hodonín